

20.4.2012

Oikeusministeriö

PL 25

00023 VALTIONEUVOSTO

PIKALUOTTOLAINSÄÄDÄNNÖN MUUTTAMINEN

Suomen Oikeusapulakimiehet ry kiittää lausuntopyynnöstä koskien Pikaluottolainsäädännön muuttamista annettua mietintöä n:o 17/2012 ja esittää kohteliaimmin lausunaan seuraavaa:

Suomen Oikeusapulakimiehet ry:llä ei ole huomautettavaa mietinnössä esitetyn pikaluottoja koskevan lainsäädännön johdosta.

Suomen Oikeusapulakimiehet ry ei yhdy mietinnössä esitettyihin näkemyksiin ns. summaarisia asioita koskevien oikeudenkäyntikulujen alentamisesta.

Mietinnössä esitettyjä pikaluottoja koskevat epäkohdat on poistettava pikaluottoja koskevilla säännöksillä kuten esimerkiksi koron rajoituksia koskevilla säännöksillä. Summaaristen asioiden oikeudenkäyntikulujen korvauskysymys on kuitenkin laajempi oikeudenkäyntikulujen korvauksen koskiessa kaikkia summaarisia velkomus- ja häätöasioita. Pelkästään pikaluottoja koskevien epäkohtien vuoksi ei ole ryhdyttävä summaaristen asioiden oikeudenkäyntikulujen alentamiseen nykyisestä.

Summaarisissa asioissa työmäärä on pääsääntöisesti riippumaton velan pääomasta. Työmäärä riippuu muista seikoista kuten saatavan perusteesta ja siitä, kuinka paljon perussaatavan lisäksi on vaadittavana erilaisia lisäeriä kuten korkoja.

Mietinnössä perustellaan oikeudenkäyntikulujen alentamista sillä, että 60-70 % summaaristen asioiden haastehakemuksista on ammattimaisten perintätoimistojen laatimia, joilla on automatisoituja ohjelmistoja. Perustelut ovat yksipuoliset ja liian suppeat sekä keskeisiltä osin virheelliset.

Suomen Oikeusapulakimiehet ry pitää ehdottomasti virheellisenä näkemystä, että nykyisten summaaristen asioiden oikeudenkäyntikulujen enimmäismäärät ovat suurempia kuin mitä haastehakemuksen laatimisen työmäärä ja siitä aiheutuvat kustannukset keskimäärin edellyttävät. Päinvastoin jo nykyisellään enimmäismäärät ovat vähäisempiä kuin mitä toimeksiannon työmäärä aiheuttaa lakiasiantoimistoissa verrattuna esimerkiksi oikeusavun palkkioperusteisiin.

Lakiasiantoimistoilla ei ole automatisoituja ohjelmistoja vaan myös jokainen summaarisen asian toimeksianto käsitellään yksilöllisesti. Ennen haastehakemuksen vireillepanoa on neuvottelu toimeksiantajan kanssa, jossa saatavan peruste sekä saatavaa koskevat asiakirjat käydään yhdessä läpi saatavan määrän ja perusteen oikeellisuuden selvittämiseksi. Tämän jälkeen selvitetään velallisen osoite. Näiden toimenpiteiden jälkeen voidaan laatia haastehakemus ja panna asia vireille. Summaarisen oikeudenkäyntiasian hoitaminen ei ole pelkästään haastehakemuksen laatimista jos toimeksianto hoidetaan asianmukaisesti ja tulevien luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia koskevan lainsäädännön veloitteiden mukaisesti.

Lakiasiantoimistoissa ei ole automatisoituja perintäohjelmistoja. Kun vain harva lakiasiantoimisto on hakenut perimistoimistolupaa, lakiasiantoimisto ei ole hoitanut asian vapaaehtoista perintää eikä täten lakiasiantoimisto voi hyödyntää vapaaehtoisen perinnän toimenpiteitä.

Käytännössä summaarisessa menettelyssä hoidettavan velkomus- tai häätöasian vaatima kokonaistyöaika lakiasiantoimistossa on yksittäistoimeksiantojen kohdalla ainakin kolme tuntia asiaa kohden, jos asia ei vaadi lisäselvityksiä. Vain jos samalla asiakkaalla on lukuisia samanlaisia saatavia perittävänä, toimeksiannon vaatima vähimmäisaika voi olla jonkin verran vähäisempi mutta tällöinkin yhden asian vaatima kokonaistyöaika on aina-

kin kaksi tuntia asiaa kohden.

Työryhmän esityksessä alhaisin perustaksa olisi 50 €. Tähän sisältyy arvonlisävero ja käytännössä velallisesta hankittava osoitetodistus tai yrityksen kaupparekisteriote. Osoitetodistuksen hinta on 5,00 € ja kaupparekisteriotteen hinta on 21,00 € tällä hetkellä. Kun määrästä vähennetään 23 % arvonlisävero, palkkion osuudeksi jäisi alhaisimmasta taksasta luonnollisen henkilön kohdalla 36,58 € ja yhteisön kohdalla 23,57 €. Korkean taksan enimmäismäärälläkin vastaavat osuudet olisivat luonnollisen henkilön kohdalla 126,01 € ja yhteisön kohdalla 113,00 €.

Kun toimeksiannon vaatima työmäärä lakiasiaintoimistossa on noin kolme tuntia, perustaksan vähimmäismäärällä palkkio tuntia kohden olisi 7,85-12,19 €/tunti ja korkeimman taksan enimmäismäärällä 37,66-42,00 €/tunti. Kun näitä määriä verrataan oikeusavun palkkioasetuksen nykyiseen tuntipalkkiomäärään 100,00 € voidaan havaita, että työryhmän esittämät oikeudenkäyntikulujen enimmäismäärät ovat täydellisessä epäsuhteessa siihen, että asiaa hoitava lakiasiaintoimisto voisi saada kohtuullisen palkkion työstään. Velallista suosivat sosiaaliset perusteet eivät saa mennä niin pitkälle, että summaaristen velkomus- ja häätöasioiden toimeksiantojen hoitaminen ei olisi enää mielekästä lakiasiaintoimistoille. Velkojalla on oltava oikeus saada lainopillista apua lakiasiaintoimistosta saatavansa perimiseen oikeudellisin toimenpitein. On huomattava, että melkein aina summaarisessa menettelyssä hoidetulla velkomusasialla on oikea peruste ja määrä.

Eniten työryhmän ehdotuksessa kärsisivät sellaiset velkojat, joilla on vain yksittäinen saatava perittävänä ja joilla ei ole itsellään kykyä ja taitoa asian oikeudellisten toimeksiantojen hoitamiseen. Tällaisia velkojia ovat useimmiten pienet yritykset tai yksityiset elinkeinonharjoittajat, joiden omat taloudelliset voimavarat ovat keskimäärin vähäisemmät suurempiin yrityksiin verrattuna.

Suomen Oikeusapulakimiehet ry pitää epäoikeudenmukaisena sitä, että Suomessa ei ole mitenkään taksatiivisesti rajoitettu vastapuolen maksettavaksi määrättäviä oikeudenkäyntikulumääriä summaarisia asioita lukuunottamatta. Korkein oikeus on hyväksynyt esimerkiksi 280 €/tunti veloituksia palkkioperusteiksi. Täten muissa kun sum-

maarisissa oikeudenkäyntiasioissa suuret vastapuolelle maksettavaksi määrättävät oikeudenkäyntikulut aiheuttavat tavallisille kansalaisille ja pienyrityksille huomattavasti suurempia ongelmia kuin summaaristen asioiden velallisille. Kun hyväksyttäviä tuntipalkkioita ja tuntimääriä ei ole rajoitettu yleisesti vastapuolen oikeudenkäyntikulujen kohdalla, on epäoikeudenmukaista että summaaristen asioiden kohdalla rajoitukset asetettaisiin niin alhaiseksi kuin mitä työryhmä on esittänyt.

Suomen Oikeusapulakimiehet ry esittää kunnioittavasti, että ainakaan nykyisiä oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 c §:n mukaisen asetuksen mukaisia oikeudenkäyntikulujen määriä ei ainakaan alennettaisi nykyisestä.

Kunnioittavasti

SUOMEN OIKEUSAPULAKIMIEHET RY

Lasse Lehtinen
puheenjohtaja

Osoite: Suomen Oikeusapulakimiehet ry
PL 11
04201 KERAVA